

M^da

Masarykova
demokratická
akademie

ZEMĚ LESY, OPLÝVAJÍCÍ? STAV A VÝHLED LESNICTVÍ V ČR

Lesy jsme si v České republice navykli vnímat jako běžnou součást krajiny a našeho života. Chodíme se do nich jen tak ochladit, skrýt před sluncem, ale po celý rok jsou pro nás také zdrojem borůvek, hub a dalších lesních plodů. Při pohledu z okna vlaku nebo z leteckých fotografií je ale mnohým zřejmé, že lesy už u nás nemůžeme brát jako cosi samozřejmého.

Proto jsme pro vás ve spolupráci s předními odborníky na lesnictví v ČR připravili sérii pěti diskuzních podvečerů, která nabídne jak zasvěcený vhled do stávající situace lesnictví, tak představí i další očekávaný vývoj. Budeme se ještě v krajině potkávat se smrčky? Nebo jak budou lesy vlastně vypadat? Budou pro nás lesy stále volně přístupné? A jakou mají roli státní lesy v době globální změny klimatu?

MÍSTO:

Kampus Hybernská,
sál 2D (Hybernská 4,
Praha, budova D,
2. patro)

Vstup je volný.

JAK TO BUDE VYPADAT:

Jedná se o pět seminářů složených z úvodní, přednáškové, části a následné diskuze, **které se budou konat jednou měsíčně od 17.00 do 19.00 v období od ledna do května 2020.**

REGISTRACE: http://bit.ly/registrace_lesy-cr_mda.

PROGRAM

Změny druhové skladby lesů v ČR v minulosti a v současnosti

Přednášející:

PROF. ING. VILÉM PODRÁZSKÝ, CSC.,
vedoucí katedry pěstování lesů, Fakulta
lesnická a dřevařská ČZU, místopředseda
České akademie zemědělských věd,
odbor lesního hospodářství

Téma přednášky:

Lesy se jako vitální ekosystémy vyvíjejí během času. Jejich rovnováha s vnějším prostředím je dynamická, nikoli statická. Ve středoevropských podmínkách prošly od konce poslední doby ledové řadou změn a v měnících se ekologických podmínkách nelze rozhodně mluvit o nějakém stabilním, dlouhodobě neměnném stavu. Změny navíc umocňuje působení člověka, který v našich podmínkách jako zemědělec ovlivňuje v podstatě neznámým způsobem krajinu již více než 7000 let. Shrneme současné představy, i míru neznámého, o vývoji lesních ekosystémů od poslední doby ledové, zamyslíme se nad současným turbulentním stavem, kdy se do dynamiky lesů promítají klimatické extrémny, minulá staletí vývoje i nekompetentní stát i správa a vlivy různých zájmových skupin. Popíšeme nejen dosavadní vývoj, ale na základě vědeckých poznatků nastíníme možná adaptační a mitigační opatření lesního hospodářství.

15.
01.
2020

M^da

Masarykova
demokratická
akademie

Certifikace správné péče o lesy a sledování původu dřeva

Přednášející:

Ing. STANISLAV SLANINA, Ph.D.,
výkonný ředitel PEFC Česká republika

Téma přednášky:

Ukážeme hlavní světově rozšířené certifikační systémy a jejich vliv na udržitelné lesnické hospodaření. Představíme vazbu certifikací na evropskou legislativu. Vysvětlíme přínosy certifikace lesů a sledování původu dřevní suroviny pro společnost z lokálního a globálního pohledu.

Role státních lesů v době globální změny klimatu

Přednášející:

Ing. ALEŠ ERBER,
nezávislý lesnický expert

Téma přednášky:

Představíme kritický pohled na stávající lesnické hospodaření, role jednotlivých aktérů, příčiny stávajících problémů a náměty možných změn, které mohou v lesnictví v následujících letech nastat.

12.
02.
2020

11.
03.
2020

M^da
Masarykova
demokratická
akademie

Význam a budoucnost mimoprodukčních funkcí lesa

Přednášející:

Prof. Ing. LUDĚK ŠIŠÁK, CSc.,

vedoucí Katedry lesnické a dřevařské ekonomiky ČZU, vedoucí odborné skupiny Lesnické politiky a ekonomiky při České lesnické společnosti

Téma přednášky:

V našich podmínkách jsme si zvykli na volný vstup do lesa a volné využívání všech výtěžků, které les dává: lesní plody, příjemné klima, ochrana půdy, zadržování vody. Neuvědomujeme si, že zajištění těchto tzv. mimoprodukčních funkcí lesa něco stojí. V současné době tyto náklady plně pokrývá vlastník lesa, byť užitek čerpá široká veřejnost. Postupným tlakem na snižování produkční funkce lesa, tj. nepopulární kácení a jeho obnova (jediný zdroj příjmů pro vlastníka, aby následující desetiletí peníze z těžby do lesa opět vracel), přichází do popředí placení za plnění mimoprodukčních funkcí lesa. Představíme moderní trendy uvažování o lesním hospodářství a zodpovíme, jakým způsobem je možné ocenit půdoochrannou, protierozní, rekreační a další funkci lesa, nebo co je polyfunkční lesní hospodářství.

15.
04.
2020

M^da

Masarykova
demokratická
akademie

Má smrk šanci vyrovnat se s klimatickou změnou?

Přednášející:

Prof. Dr. Ing. PETR HORÁČEK,

CzechGlobe – Ústav výzkumu globální změny AV ČR

Téma přednášky:

V poslední přednášce se podíváme na budoucnost nejrozšířenějšího jehličnanu v ČR, smrku.

Změny počasí si všímáme už od konce minulého století – zvyšuje se teplota vzduchu, úhrn srážek sice zůstává zhruba stejný, ale prší nepravidelně. Scénáře klimatické změny v ČR předpovídají periody sucha se stále rostoucí frekvencí a intenzitou.

Přitom pro fungující krajinu (stabilní ekosystémy) je důležité stabilní klima.

Naopak nestabilní klima vede k rozpadu ekosystémů, tedy nefungující krajině.

Udržení trvalé vegetace s velkým výparem vody, jako jsou lesní ekosystémy, je tak naprostou prioritou nejen pro udržitelné lesní hospodářství, ale i pro zachování současné úrovně společnosti.

Klimatizační efekt krajiny se ale naneštěstí neustále zhoršuje a krajina postupně vysychá. Důsledkem je sucho a následný stres pro dřeviny. Stromy reagují, podobně jako jiné živé organismy, na stres navozený suchem tak, že se buď přizpůsobí, nebo se mu vyhnou. Možnosti přizpůsobení se vzhledem ke geneticky fixované stavbě a funkci smrku jsou omezené. Vyhnoutí se stresu potom pro smrk znamená opuštění stanoviště, jeho odumření.

13.
05.
2020

M^da

Masarykova
demokratická
akademie

PŘEDNÁŠEJÍCÍ:

Prof. Ing. VILÉM PODRAŽSKÝ, CSc.

Vedoucí Katedry pěstování lesů na Fakultě lesnické a dřevařské ČZU v Praze a místopředseda České akademie zemědělských věd, odbor lesního hospodářství. Dříve působil i jako děkan Lesnické a dřevařské fakulty ČZU. Zabývá se výzkumnou činností v oblasti pěstování lesa včetně využití přírodních procesů a obnovy lesa v oblastech s rychlým velkoplošným hynutím lesa.

Ing. STANISLAV SLANINA, Ph.D.

Výkonný ředitel PEFC Česká republika. Věnuje se zajišťování dlouhodobě udržitelného lesního hospodaření v ČR a je podrobně obeznámen s hospodařením v lesích na jiných kontinentech, které má na globální stav klimatu zásadnější vliv než hospodaření v Evropě. Je součástí mezinárodní skupiny vytvářející standardy pro sledování trvale udržitelného hospodaření v lesích.

Ing. ALEŠ ERBER

Nezávislý lesnický expert a odborník na adaptaci lesů na klimatickou změnu. Člen Výboru pro životní prostředí, venkov a zemědělství a Kůrovcového

kalamitního štábu Pardubického kraje. Bývalý pracovník Lesů ČR a nyní nezávislý lesník, správce lesa a lesnický poradce. Pro ČTK uvedl: „Společnost i lesníci procházejí evolucí, dnes možná i revolucí, a dynamicky se mění chápání lesa i péče o něj.“

Prof. Ing. LUDĚK ŠIŠÁK, CSc.

Vedoucí Katedry lesnické a dřevařské ekonomiky na ČZU a vedoucí odborné skupiny Lesnické politiky a ekonomiky při České lesnické společnosti. Dlouhodobě se zabývá oceňováním mimoprodukčních funkcí lesa a významu těchto funkcí pro společnost. Řeší principy polyfunkčního lesního hospodářství, způsoby zakládání lesů a pěstování lesů s ohledem na plnění mimoprodukčních funkcí.

Prof. Dr. Ing. PETR HORÁČEK

Působí v CzechGlobe – Ústavu výzkumu globální změny AV ČR. Působil též jako děkan Lesnické a dřevařské fakulty MU v Brně. Dlouhodobě se věnuje využití a zpracování dřeva a vlivu různých forem pěstování lesa na vlastnosti dřeva a jeho následné využití. Je obeznámen se zpracovatelskými kapacitami u nás a poptávkou po surovině dle jednotlivých dřevin, což klimatická změna a výrazná změna dřevinné skladby zásadním způsobem ovlivní.